

ПОЛОЖЕННЯ
про фінансові послуги Об'єднаної кредитної спілки
Національної асоціації кредитних спілок України
(НОВА РЕДАКЦІЯ)

1. Загальні положення.

1.1. Відповідно до Законів України “Про кредитні спілки”, “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”, „Про ліцензування видів господарської діяльності”, Постанови Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року № 913 „Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)”, свого Статуту та за наявності відповідних Ліцензій Об'єднана кредитна спілка Національної асоціації кредитних спілок України (далі – ОКС НАКСУ) надає наступні види фінансових послуг:

- 1) залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення;
- 2) надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту;
- 3) надання поручительств.

Залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення – фінансова послуга, яка передбачає залучення ОКС НАКСУ фінансових активів від юридичних осіб на підставі письмового договору з особою (вкладником), яка не є фінансовою установою, із зобов'язанням фінансової установи щодо наступного повернення таких коштів через визначений у договорі строк з виплатою вкладнику процентів (винагороди).

Залучення ОКС НАКСУ грошових коштів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення на інших підставах, зокрема отримання кредитів від іншої фінансової установи, не є фінансовою послугою.

Залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення, зокрема, залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, здійснюється ОКС НАКСУ, на підставі ліцензії на залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення.

Надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту – фінансова послуга, яка передбачає надання ОКС НАКСУ кредитів згідно зі статтею 21 Закону України “Про кредитні спілки” на підставі кредитного договору або іншого договору, який має всі ознаки кредитного договору, визначені статтею 1054 Цивільного кодексу України. Надання кредитів здійснюється ОКС НАКСУ на підставі ліцензії на надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту.

1.2. При наданні фінансових послуг ОКС НАКСУ здійснює передбачені законодавством процедури щодо фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, отриманих незаконним шляхом, спрямованих на фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

1.3. ОКС НАКСУ надає фінансові послуги зазначені у п. 1.1. цього Положення, у відповідності до вимог чинного законодавства України. Це Положення згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 року № 913 є внутрішніми правилами надання фінансових послуг ОКС НАКСУ.

1.4. ОКС НАКСУ здійснює надання фінансових послуг, зазначених у п. 1.1. цього Положення, на підставі відповідних договорів, які повинні містити:

- 1) назву, номер і дату договору;
- 2) назву, місцезнаходження (адресу) та реквізити ОКС НАКСУ;
- 3) назву, місцезнаходження та реквізити кредитної спілки, яка отримує фінансові послуги;
- 4) найменування фінансової операції;
- 5) розмір фінансового активу, зазначений у грошовому виразі, строки його внесення та умови взаєморозрахунків;
- 6) строк дії договору;
- 7) умови, які не суперечать одна одній та не містять положень з неоднозначним трактуванням;
- 8) положення про необхідність підписання додаткового договору в разі зміни умов цього договору;
- 9) положення про умови дострокового розірвання договору та порядок здійснення розрахунків між сторонами;

10) положення про необхідність письмового повідомлення сторін договору щодо зміни свого місцезнаходження (адреси) однією із сторін;

11) порядок зміни і припинення дії договору;

12) права та обов'язки сторін, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору;

13) підтвердження, що інформація, зазначена в частині другій статті 12 Закону України «Про фінансові послуги та регулювання ринків фінансових послуг», надана члену ОКС НАКСУ;

14) інші умови за згодою сторін;

15) підписи сторін.

Зміст договору про надання ОКС НАКСУ фінансових послуг повинен відповідати предмету цього договору.

1.5. Договори про надання фінансових послуг підлягають зберіганню протягом 5 (п'яти) років після виконання взаємних зобов'язань.

2. залучення ОКС НАКСУ внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.1. Загальні питання здійснення діяльності ОКС НАКСУ по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.1.1. У цьому Положенні терміни щодо залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки застосовуються в такому значенні:

Внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок – грошові кошти в готівковій або в безготівковій формі, внесені до ОКС НАКСУ її членами на договірних умовах, на визначений строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі впливом встановленого договором строку;

Операції ОКС НАКСУ з внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки – операції, які здійснюються із внесками (вкладами) та включають залучення та виплату внесків (вкладів), нарахування та виплату процентів за такими внесками (вкладами), що підлягають обов'язковій фіксації в комплексній інформаційній системі ОКС НАКСУ;

Строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок – грошові кошти в готівковій та безготівковій формі, унесені до ОКС НАКСУ її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення зі впливом встановленого договором строку.

Інші поняття, які вживаються в цьому Положенні щодо здійснення депозитних операцій ОКС НАКСУ, застосовуються у значеннях згідно із законодавством України, що регулює діяльність кредитних спілок

2.1.2. Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також, нарахована на такі внески (вклади) плата (проценти) належать членам ОКС НАКСУ на праві приватної власності.

2.1.3. Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також, нарахована на такі внески (вклади) плата (проценти) обліковуються окремо та належать до зобов'язань ОКС НАКСУ.

2.1.4. Кожний член ОКС НАКСУ має право одержати належні йому внески (вклади) на депозитні рахунки, а також, нараховану на такі внески (вклади) плату (проценти) в порядку та строки, які визначені укладеними з членом ОКС НАКСУ договорами.

2.2. Умови залучення ОКС НАКСУ внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.2.1. ОКС НАКСУ залучає наступні види внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки:

1) строковий внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок;

2.2.2 В ОКС НАКСУ встановлюються наступні особливості здійснення депозитних операцій, включаючи:

2.2.2.1. **щодо мінімального та максимального строків дії договорів за окремими видами внесків (вкладів) на депозитні рахунки, які є:**

строковими, на строк:

1) від 1 до 12 місяців (включно);

2) від 12 до 18 місяців (включно).

2.2.2.2. **щодо мінімального та максимального розміру вкладень за окремими видами внесків (вкладів) на депозитний рахунок:**

ОКС НАКСУ залучає внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки за умови дотримання вимоги про те, що на початок кожного робочого дня зобов'язання ОКС НАКСУ перед одним своїм членом не повинні бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань ОКС НАКСУ та з урахування наступних особливостей щодо мінімального та максимального розміру вкладень за окремими видами внесків (вкладів) на депозитний рахунок, а саме:

від 1 000,00 (Одна тисяча) гривень 00 копійок до 500 000,00 (П'ятсот тисяч) гривень 00 копійок для будь-якого виду внеску (вкладу) на депозитний рахунок на строк.

2.2.2.3. **щодо способу виплати процентів:**

1) з виплатою процентів щомісячно.

2.2.2.4. щодо режиму довнесення суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом дії договору:

1) з правом довнесення частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.2.2.5. щодо режиму зняття частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом дії договору:

1) без права зняття частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.2.2.6. щодо порядку повернення ОКС НАКСУ грошових коштів та сплати процентів за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки:

1) ОКС НАКСУ повертає внески (вклади) на депозитні рахунки та сплачує нараховані проценти у строки, що визначені умовами договору залучення внеску (вкладу) члена ОКС НАКСУ на депозитні рахунки між вкладником і ОКС НАКСУ.

2) за договором про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок ОКС НАКСУ зобов'язана видати внесок (вклад) та нараховані проценти за цим внеском (вкладом) із спливом строку, визначеного у договорі про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок;

3) повернення вкладникові строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок та нарахованих процентів за цим внеском (вкладом) члена кредитної спілки на депозитний рахунок до закінчення строку його дії можливе виключно у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, за рішенням суду, а також у разі реорганізації або ліквідації ОКС НАКСУ;

2.2.2.7. щодо можливості застосування в договорах про залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки змінних процентів:

1) У разі повернення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок до закінчення строку його дії у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, ОКС НАКСУ здійснює перерахунок суми нарахованих процентів на такі внески (вклади) на депозитні рахунки за ставкою 4 % (чотири проценти) річних за фактичний строк користування внеском (вкладом) (далі – процентна ставка при достроковому поверненні строкових внесків (вкладів) на депозитні рахунки).

2) Якщо член ОКС НАКСУ не вимагає повернення суми строкового внеску (вкладу) у зв'язку із закінченням строку, встановленого договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, то після настання визначеного договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок строку такий договір вважається припиненим і проценти на строковий внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок не нараховуються і не виплачуються.

3) Встановлений договором розмір процентів на строковий внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок не може бути односторонньо зменшений ОКС НАКСУ, якщо інше не встановлено законом.

4) В разі зміни кон'юнктури ринку грошових ресурсів, зміни законодавства, що регулює відносини ОКС НАКСУ та члена ОКС НАКСУ, прийняття компетентними державними органами актів чи рішень, що так чи інакше впливають на виконання ОКС НАКСУ умов договорів про залучення строкових внесків (вкладів) на депозитні рахунки, ОКС НАКСУ може ініціювати зміну процентної ставки встановленої договором про залучення строкового внеску (вкладу) на депозитний рахунок. В такому випадку ОКС НАКСУ надсилає члену ОКС НАКСУ, з яким укладено відповідний договір, письмову пропозицію із зазначенням запропонованої зміни процентної ставки рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Якщо член ОКС НАКСУ, з яким укладено договір про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок, погоджується із запропонованими змінами, він зобов'язаний повідомити про це ОКС НАКСУ та підписати додатковий договір до діючого договору залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом 10 робочих днів з моменту одержання відповідного листа. Зазначені зміни набирають чинності з моменту підписання такого додаткового договору. Якщо член ОКС НАКСУ, з яким укладено договір про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом 10 робочих днів з моменту одержання листа не підписав відповідний додатковий договір, пропозиція вважається не прийнятою. В такому випадку на 11 робочий день після одержання членом ОКС НАКСУ вищезазначеного листа договір про залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок розривається і члену ОКС НАКСУ повертається внесений ним внесок (вклад) на депозитний рахунок та сплачуються належні проценти, виходячи з процентної ставки, вказаної в такому договорі за фактичний строк користування строковим внеском (вкладом) на депозитний рахунок.

2.2.3. ОКС НАКСУ самостійно визначає розмір процентів (плати), які нараховуються на внески (вклади) членів ОКС НАКСУ на депозитні рахунки. Визначення розміру процентної ставки, яка нараховується для окремих видів внесків (вкладів) на депозитні рахунки зазначені в п. 2.2.1. цього Положення, відбувається з урахуванням особливостей, встановлених в п. 2.2.2. цього Положення, та за наступними критеріями – строку дії договору, способу виплати процентів, виходячи з потреб членства,

ринкових тенденцій та попереднього досвіду залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки за умови, що обсяги процентних витрат залишатимуться на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність ОКС НАКСУ.

Розмір плати (процентів) затверджується рішенням спостережної ради ОКС НАКСУ.

2.3. Договірне регулювання операцій кредитної спілки з внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки. Порядок залучення та повернення ОКС НАКСУ внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, порядок нарахування та сплати процентів за договорами про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.3.1. Договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок укладається на умовах повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок зі впливом встановленого договором строку (строковий внесок (вклад)) з урахуванням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) .

2.3.2. Договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок укладається в письмовій формі.

У договорі про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок повинні міститись права та зобов'язання сторін договору відповідно до вимог Цивільного кодексу України, статті 6 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) , п. 1.4. цього Положення. Договір має бути підписаний сторонами договору або уповноваженими ними особами.

Договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок окрім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення повинен містити порядок нарахування та виплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність виплати процентів та форму розрахунку тощо), у тому числі при достроковому розірванні договору. Договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок може бути передбачено внесення грошових коштів на інших умовах їх повернення. Умови цього договору не можуть суперечити законодавству України. Сума внеску (вкладу) на депозитний рахунок, строки дії договору залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, умови залучення та повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок, а також нараховані на такі внески (вклади) на депозитний рахунок проценти (плата) визначаються між ОКС НАКСУ та членом ОКС НАКСУ на договірних умовах.

Примірний договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитні рахунки затверджується рішенням спостережної ради ОКС НАКСУ з урахуванням вимог і умов цього Положення.

2.3.3. ОКС НАКСУ забезпечує прийом внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, проведення з цього приводу розрахунків, консультацій та надання необхідної інформації протягом часу, визначеного внутрішнім розпорядком.

Підтвердженням залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки є укладені в письмовій формі договори, первинні бухгалтерські документи, оформлені згідно вимог законодавства України, та належним чином зафіксована в комплексній інформаційній системі ОКС НАКСУ інформація про операції кредитної спілки з внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитних рахунках .

Перший примірник договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок зберігається в ОКС НАКСУ. Другий примірник договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок ОКС НАКСУ зобов'язана надати члену ОКС НАКСУ (або уповноваженій ним особі), який його підписав .

2.3.4. ОКС НАКСУ веде облік внесків (вкладів) на депозитні рахунки з урахуванням строків, виплати процентів, визначених у договорах про залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки, за такими видами договорів про залучення внеску (вкладу) членів кредитної спілки на депозитні рахунки:

договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок .2.3.5. У разі наявності внеску (вкладу) на депозитний рахунок при отриманні кредиту ОКС НАКСУ може прийняти такий внесок (вклад) на депозитний рахунок для забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором та не повертати його в сумі невиконаних зобов'язань членом ОКС НАКСУ, якщо це передбачено кредитним договором або договором залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок та договором застави майнових прав, який укладається між ОКС НАКСУ та членом ОКС НАКСУ – власником внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.3.6. Нарухування процентів визначається умовами договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок. ОКС НАКСУ здійснює нарахування плати (процентів) на внески (вклади) на депозитні рахунки на підставі відповідних договорів з дотриманням вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом ОКС НАКСУ договору. Нарухування процентів за договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок відбувається відповідно до порядку, встановленого договором, а саме: за фактичну кількість днів користування ОКС НАКСУ сумою внеску (вкладу) на депозитний рахунок і починається з наступного дня після отримання ОКС НАКСУ суми внеску

(вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, а припиняється в день визначений умовами укладеного з членом ОКС НАКСУ договору. Для цілей розрахунку процентів за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки використовується календарний рік.

2.3.7. У разі отримання ОКС НАКСУ письмової вимоги члена ОКС НАКСУ про повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок або його частини ОКС НАКСУ зобов'язана:

1) прийняти письмову вимогу шляхом проставлення на ній: дати отримання, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки ОКС НАКСУ;

2) зареєструвати письмову вимогу члена ОКС НАКСУ з дотриманням наступних вимог:

- всі документи, що надходять до ОКС НАКСУ приймаються до обробки централізовано особою, відповідальною за ведення діловодства. Первинна обробка документів включає перевірку правильності доставки, адресування, оформлення і цілісності упаковки, її розкриття, перевірку наявності вкладень та їх відповідність опису;

- неправильно оформлені (не підписані, незасвідчені), пошкоджені або надіслані не за адресою документи повертаються відправнику або пересилаються адресатові;

- всі документи, що надійшли до ОКС НАКСУ, підлягають обов'язковому попередньому розгляду. Попередній розгляд документів здійснюється особою, відповідальною за ведення діловодства;

- реєстрація документів проводиться з метою забезпечення їхнього обліку, контролю за виконанням і оперативним використанням наявної в документах інформації;

- реєстрації підлягають документи, що потребують обліку, виконання і використання з довідковою метою (розпорядчі, планові, звітні, обліково-статистичні, бухгалтерські, фінансові тощо), як ті, що створюються і використовуються в ОКС НАКСУ, так і ті, що надходять від інших установ і громадян;

- основним принципом реєстрації документів є однократність;

- реєстрація документа здійснюється шляхом присвоєння йому єдиного реєстраційного номера (порядкового номера надходження протягом календарного року) та внесення запису в журнал вхідної кореспонденції. Додатки до документів окремо не реєструються.

3) виконати вимогу відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

У разі неможливості виконання ОКС НАКСУ вимоги члена ОКС НАКСУ про повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок або його частини ОКС НАКСУ додатково до вимог цього пункту зобов'язана видати члену ОКС НАКСУ – вкладникові письмове повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням: причини, дати видачі повідомлення, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і проставленням відбитка печатки ОКС НАКСУ.

2.3.8. ОКС НАКСУ виплачує вкладникові проценти на суму внеску (вкладу) на депозитний рахунок в розмірі, який встановлюється в договорі про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок. Проценти на внесок (вклад) на депозитний рахунок виплачуються члену ОКС НАКСУ відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.3.9. ОКС НАКСУ оприлюднює умови укладення договорів про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки шляхом розміщення витягів з положень про фінансове управління та про фінансові послуги в загальнодоступному для членів ОКС НАКСУ місці в установі ОКС НАКСУ.

3. Надання кредитів членам ОКС НАКСУ.

3.1. Загальні питання здійснення діяльності з надання кредитів членам ОКС НАКСУ.

Кредитом наданим члену ОКС НАКСУ є грошові кошти надані ОКС НАКСУ члену ОКС НАКСУ (позичальникові) під процент, у розмірі та на умовах, встановлених кредитним договором з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у визначені кредитним договором строки.

3.2. Умови надання кредитів членам ОКС НАКСУ.

3.2.1. ОКС НАКСУ надає членам ОКС НАКСУ наступні види кредитів

За строком:

- 1) кредити зі строком до 3 місяців (включно);
- 2) кредити зі строком від 3 до 12 місяців (включно);
- 3) кредити зі строком понад 12 місяців.

За цільовим призначенням – на „інші потреби”, в тому числі на:

- 1) надання кредитів своїм членам;
- 2) підтримання ліквідності;
- 3) придбання, ремонту, модернізації та реконструкції офісного приміщення кредитної спілки або її відокремлених підрозділів;

4) придбання кредитною спілкою програмного забезпечення та спеціального технічного обладнання, пов'язаного з наданням фінансових послуг.

За порядком видачі:

- 1) кредит видається однією сумою;

- 2) кредит видається траншами;
- 3) кредитна лінія.

За типом процентної ставки:

- 1) фіксована.

За режимами сплати процентів і основної суми кредиту:

- 1) кредит зі сплатою процентів і основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;
- 2) кредит з періодичною сплатою процентів і сплатою основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;

3) кредит з періодичною сплатою процентів і періодичною сплатою рівних часток основної суми кредиту, які розраховуються шляхом ділення загальної суми наданого кредиту на кількість періодів користування кредитом. При цьому, нарахування і сплата процентів проводиться на залишок заборгованості за кредитом;

4) кредит з періодичною сплатою процентів і основної суми кредиту "рівними долями", за яким передбачається незмінна (однакова) сума платежу протягом всього терміну дії договору. Такий платіж включає в себе як проценти, нараховані за користування кредитом, так і частину кредиту. При цьому, питома вага процентів, які нараховуються на залишок основної суми, з кожним наступним платежем зменшується, а питома вага суми кредиту зростає;

5) кредит з періодичною сплатою процентів, які нараховуються на залишок основної суми, та періодичною сплатою фіксованих частин основної суми.

За видами забезпечення виконання зобов'язань за кредитними договорами:

- 1) застава;
- 2) порука;
- 3) інші види забезпечення не заборонені законодавством.

Виходячи із зазначених вище критеріїв ОКС НАКСУ надає кредити членам ОКС НАКСУ за видами, встановленими окремим рішенням спостережної ради.

За рішенням спостережної ради для певних видів кредитів обов'язковою умовою щодо їх надання може бути передбачена наявність у члена ОКС НАКСУ – позичальника встановленої суми внесків визначених видів.

3.2.2. Рішенням спостережної ради з дотриманням обмежень визначених законодавством можуть встановлюватися максимальна/мінімальна можлива сума кредитів, що надаються членам ОКС НАКСУ.

3.2.3. Визначення розміру процентної ставки, яка встановлюється для окремих видів кредитів, визначених п.п. 3.2.1. цього Положення, відбувається за наступними критеріями – виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій, кредитного ризику (рівня ризику кредиту), наданого забезпечення, попиту і пропозицій, які склалися на кредитному ринку, строку користування кредитом, розміру облікової ставки Національного банку України та попереднього досвіду надання кредитів членам ОКС НАКСУ за умови збереження доходності на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність ОКС НАКСУ.

3.2.3.1. Фіксована процентна ставка є незмінною протягом усього строку кредитного договору. Встановлений договором розмір фіксованої процентної ставки не може бути збільшено ОКС НАКСУ в односторонньому порядку. Умова договору щодо права ОКС НАКСУ змінювати розмір фіксованої процентної ставки в односторонньому порядку є нікчемною.

Розмір фіксованої процентної ставки для окремих видів кредитів встановлюється спостережною радою ОКС НАКСУ.

3.3. Порядок надання кредитів членам ОКС НАКСУ.

3.3.1 Кредитний договір крім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення повинен містити положення про:

- 1) порядок нарахування та сплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність сплати процентів та форму розрахунку, інше);
- 2) інформацію про забезпечення кредиту;
- 3) графік повернення основної суми кредиту та погашення процентів за ним;
- 4) строк протягом якого ОКС НАКСУ зобов'язана надати кредит позичальнику;

Примірні кредитні договори затверджуються рішенням спостережної ради ОКС НАКСУ з урахуванням вимог і умов цього Положення.

Заява про надання кредиту повинна містити інформацію про кредитну спілку – позичальника та основні показники щодо її фінансового стану, а саме: щодо відповідності кредитної спілки Статуту ОКС НАКСУ щодо членства в Національній асоціації кредитних спілок України (далі – НАКСУ) та участі в стабілізаційному фонді НАКСУ, суми сплачених кредитною спілкою пайових внесків, наявності (відсутності) поточної простроченої заборгованості та залишку основної суми за отриманими в ОКС НАКСУ кредитами, наявності (відсутності) балансового та поточного збитків тощо, а також, інформацію щодо необхідного кредиту, а саме сума кредиту, строк користуванням кредитом, цільове призначення кредиту тощо.

Заява про надання кредитів на підтримання ліквідності та на придбання, ремонт, модернізацію та реконструкцію офісного приміщення кредитної спілки або її відокремлених підрозділів, а також на придбання кредитною спілкою програмного забезпечення та спеціального технічного обладнання, пов'язаного з наданням фінансових послуг повинна додатково містити інформацію щодо розміру активів на момент залучення коштів, суми внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки та виконання станом на дату подання заявки кредитною спілкою – заявником визначених Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі – Комісія), фінансових нормативів, дотримання яких є обов'язковою умовою залучення коштів на ці цілі.

3.3.2. Кредитні договори та договори забезпечення повинні бути укладені в письмовій формі, відповідно до вимог цивільного законодавства України. Недійсність договору забезпечення не тягне за собою недійсності основного зобов'язання – кредитного договору.

3.3.3. ОКС НАКСУ здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів з дотриманням вимог МСФЗ в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом ОКС НАКСУ договору. Нарахування процентів за договорами кредиту відбувається за кожний фактичний строк користування кредитом і починається з дня наступного за днем отримання членом ОКС НАКСУ суми кредиту, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за кредитом використовується календарний рік.

3.3.4. Оцінка платоспроможності позичальника включає в себе аналіз:

- документів, перелік яких, встановлений для отримання кредиту;
- інформації про позичальника.

3.3.5. Оцінка платоспроможності позичальника здійснюється на підставі документів, що надаються позичальником, документів, що складаються працівниками ОКС НАКСУ, які проводять оцінку платоспроможності позичальника, а також, на підставі інформації, яка отримана від позичальника та з інших джерел.

Для проведення оцінки платоспроможності позичальник надає до ОКС НАКСУ копії та оригінали (для огляду) наступних документів з дотриманням наступних вимог до їх змісту:

- Заяву на отримання кредиту,
- звітні дані заявника в електронній формі, складені наростаючим підсумком з початку календарного року відповідно до Розпорядження Держфінпослуг від 25 грудня 2003 року № 177, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 січня 2004 року за № 69/8668 за станом на кінець останнього дня попереднього кварталу.

За рішенням спостережної ради перелік документів, необхідний для проведення аналізу платоспроможності позичальника може бути змінений. У випадку недостатності інформації в наданих документах для прийняття рішення про надання кредиту ОКС НАКСУ має право вимагати від позичальника надання й інших документів, крім перелічених вище, визначених рішенням спостережної ради.

3.3.6. Для оцінки спроможності кредитної спілки – заявника вчасно виконувати зобов'язання за кредитним договором, проводиться оцінка фінансового стану, при цьому враховується дотримання кредитною спілкою – заявником встановлених Комісією нормативів достатності капіталу, платоспроможності, якості активів, ризиковості операцій, прибутковості та ліквідності.

За результатами розгляду поданих документів, голова кредитного комітету доповідає кредитному комітету про можливість заявника своєчасно та в повному обсязі сплатити зобов'язання за кредитним договором кредит та надає свої рекомендації щодо доцільності задоволення заяви члена ОКС НАКСУ.

3.3.7. Всі документи заявника та рекомендації щодо доцільності задоволення його заяви розглядаються на засіданні кредитного комітету, з урахуванням наступного:

- Засідання кредитного комітету є правомочним, якщо на ньому присутні більше половини його членів та за умови обов'язкової участі голови правління або, у разі його відсутності, уповноваженої особи зі складу правління, яка діє на підставі підписаної головою правління довіреності на провадження дій від імені ОКС НАКСУ та наказу про покладання на неї виконання обов'язків голови правління з наступним підписанням цією особою відповідних кредитних договорів, рішення за якими було прийнято під час відсутності голови правління. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів кредитного комітету і голова правління або, у разі його відсутності, уповноважена ним особа, не голосували проти цього рішення.

- Наявність конфлікту інтересів у діяльності членів кредитного комітету ідентифікується за наступними критеріями:

- 1) отримання членом кредитного комітету (його близькими родичами, установами та підприємствами, в яких він, його близькі родичі або підприємство, яким вони володіють, мають діловий інтерес – (далі – “пов'язані особи”) користі за результатами рішень кредитного комітету, які безпосередньо і окремо стосуються цього члена або пов'язаних з ним осіб;

- 2) існування у члена кредитного комітету будь-якої прямої чи опосередкованої особистої зацікавленості майнового або немайнового характеру, яка може вплинути на об'єктивне рішення кредитного комітету.

- У разі ідентифікації конфлікту інтересів членом кредитного комітету за вище визначеними критеріями, він зобов'язаний в усній або письмовій формі повідомити про це кредитний комітет.

- При розгляді питань, які передбачають прийняття рішення кредитного комітету щодо встановлення кредитних взаємовідносин з будь-якими особами, за наявності конфлікту інтересів у членів кредитного комітету щодо зазначених питань, кредитний комітет повинен зафіксувати в своєму протоколі такий факт.

- За наявності конфлікту інтересів у членів кредитного комітету рішення про прийняття ОКС НАКСУ будь-якого зобов'язання на користь члена кредитного комітету у разі, якщо прийняття такого рішення відноситься до компетенції кредитного комітету, готується та приймається кредитним комітетом без участі цього члена. Зокрема, при прийнятті рішення про надання кредиту члену ОКС НАКСУ, який є пов'язаною особою щодо члена кредитного комітету, такий член кредитного комітету не може брати участь у прийнятті цього рішення.

- Під час підготовки та прийняття рішення, де має місце конфлікт інтересів, у протоколі засідання кредитного комітету обов'язково робиться відмітка про відсутність голосу члена кредитного комітету щодо якого має місце конфлікт інтересів.

3.3.8. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень за ними становлять від 1 до 7 календарних днів включно.

Рішення кредитного комітету про надання кредиту або відмову в наданні кредиту фіксується в протоколі засідання кредитного комітету, який підписується всіма членами кредитного комітету, присутніми на засіданні.

4. Надання кредитів іншим кредитним спілкам.

4.1. Загальні умови надання кредитів іншим кредитним спілкам.

4.1.1. Кредитом наданим іншій кредитній спілці є грошові кошти надані ОКС НАКСУ кредитній спілці (позичальникові) – не члену ОКС НАКСУ під процент, у розмірі та на умовах, встановлених кредитним договором з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у визначені кредитним договором строки.

4.1.2. ОКС НАКСУ надає іншим кредитним спілкам кредити за цільовим призначенням виключно для надання кредитів членам кредитної спілки, яка залучає кошти. ОКС НАКСУ має право надавати кредити іншим кредитним спілкам виключно за умови дотримання вимог щодо нормативів достатності капіталу та платоспроможності як з боку ОКС НАКСУ, так і з боку іншої кредитної спілки.

4.1.3. Кредити кредитним спілкам надаються в порядку та на умовах визначених Розділом 3 цього Положення з урахуванням особливостей встановлених в даному Розділі.

4.2. Умови надання кредитів іншим кредитним спілкам.

4.2.1 ОКС НАКСУ надає іншим кредитним спілкам кредити зі строками користування, з типом процентної ставки, з режимами сплати процентів і основної суми кредиту визначеними п.п. 3.2.1. цього Положення з урахуванням обмеження щодо порядку видачі та цільового призначення, а саме: кредит надається виключно однією сумою та виключно на надання кредитів своїм членам.

4.2.2. Визначення розміру процентної ставки, для кредитів, які надаються іншим кредитним спілкам, відбувається щодо окремих видів кредитів, визначених п.п. 3.2.1. цього Положення, визначається за наступними критеріями – виходячи з потреб ОКС НАКСУ, ринкових тенденцій, кредитного ризику (рівня ризику кредиту), наданого забезпечення, попиту і пропозицій, які склалися на кредитному ринку, строку користування кредитом, розміру облікової ставки Національного банку України та попереднього досвіду надання кредитів іншим кредитним спілкам за умови збереження доходності на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність ОКС НАКСУ.

4.2.2.1. Фіксована процентна ставка є незмінною протягом усього строку кредитного договору. Встановлений договором розмір фіксованої процентної ставки не може бути збільшено ОКС НАКСУ в односторонньому порядку. Умова договору щодо права ОКС НАКСУ змінювати розмір фіксованої процентної ставки в односторонньому порядку є нікчемною.

Розмір фіксованої процентної ставки для окремих видів кредитів, що надаються іншим кредитним спілкам, встановлюється спостережною радою ОКС НАКСУ.

4.3. Порядок надання кредитів іншим кредитним спілкам.

4.3.1. Кредитний договір повинен відповідати вимогам визначеним п. 1.4. та п.п. 3.3.1. цього Положення.

Примірний кредитний договір затверджується рішенням спостережної ради ОКС НАКСУ з урахуванням вимог і умов цього Положення.

4.3.2. Заява на надання кредиту кредитній спілці розглядається за умови подання необхідних документів:

- копія статуту кредитної спілки;
- копія свідоцтва про реєстрацію фінансової установи – кредитної спілки заявника;

- звітні дані, складені наростаючим підсумком з початку календарного року відповідно до Розпорядження Держфінпослуг від 25 грудня 2003 року № 177, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 січня 2004 року за № 69/8668 за станом на кінець останнього дня попереднього кварталу;

- інформаційної довідки щодо складу кредитного портфеля кредитної спілки – позичальника;

- інших документів, які можуть бути визначені рішенням спостережної ради ОКС НАКСУ

4.3.3. Для оцінки спроможності кредитної спілки – заявника вчасно виконувати зобов'язання за кредитним договором, проводиться оцінка фінансового стану, при цьому враховується дотримання кредитною спілкою – заявником встановлених Комісією нормативів достатності капіталу, платоспроможності, якості активів, ризиковості операцій, прибутковості та ліквідності.

4.3.4. ОКС НАКСУ здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів з дотриманням вимог МСФЗ, в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з іншою кредитною спілкою договору. Нарухування процентів за договорами кредиту відбувається за кожний фактичний строк користування кредитом і починається з дня наступного за днем здійснення перерахунку суми кредиту кредитній спілці – позичальнику, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за користування кредитом використовується календарний рік.

5. Порядок проведення моніторингу наданих кредитів та супроводження прострочених, неповернених, у тому числі безнадійних кредитів.

5.1. З метою нагляду за своєчасністю сплат за наданими кредитами та оперативного планування руху грошових потоків ОКС НАКСУ веде належний аналітичний облік. Обов'язки щодо організації моніторингу наданих та супроводження прострочених, неповернених, у тому числі безнадійних кредитів покладаються на кредитний комітет ОКС НАКСУ.

5.2. Поточний контроль за дотриманням умов кредитних договорів здійснюється головою кредитного комітету ОКС НАКСУ. Зокрема, голова кредитного комітету здійснює контроль за своєчасністю та повнотою передбачених кредитними договорами платежів на підставі звірення фактично отриманих платежів з графіком планових платежів, який складається для кожного тижня. Голова кредитного комітету звітує про дотримання графіку планових платежів на засіданні кредитного комітету.

5.3. У випадку виявлення прострочених кредитів ОКС НАКСУ вживає заходи, передбачені в п. 5.5. – 5.7. цього Положення.

5.4. Для окремих видів кредитів згідно затверджених рішенням спостережної ради правил і процедур може передбачатися особливий порядок супроводження.

5.5. Протягом місяця з моменту виявлення простроченості за кредитом ОКС НАКСУ повинна вжити наступні заходи для добровільного виконання позичальником своїх договірних зобов'язань:

в термін до 5 робочих днів прострочення включно – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

в термін до від 6 до 30 робочих днів прострочення платежу включно надсилає позичальнику та поручителю (у разі його наявності) листи – попередження.

5.6. У випадку, якщо попередні заходи не призвели до сплати боргу, ОКС НАКСУ вдається до дій, що спрямовані на стягнення боргу примусовим шляхом. Перед їх вчиненням ОКС НАКСУ:

1) визначає на підставі кредитного договору суму заборгованості, включаючи також, якщо це передбачено умовами договору суми штрафних санкцій. При цьому, за рішенням кредитного комітету може застосовуватися зупинення нарахування процентів та/або реструктуризація заборгованості.

2) визначає шляхи звернення стягнення на забезпечення кредиту, включаючи всі види забезпечення визначені у кредитному договорі та окремих договорах застави, поруки (за їх наявності).

3) вживає заходи для встановлення місцезнаходження позичальника.

Стягнення боргу примусовим шляхом здійснюється з використанням відповідних правових механізмів та процесуальних форм, передбачених чинним законодавством.

5.7. В окремих випадках за обґрунтованим рішенням кредитного комітету ОКС НАКСУ може відстрочити застосування щодо позичальника заходів примусового стягнення боргу з дотриманням передбачених законодавством процесуальних строків.

5.8. ОКС НАКСУ здійснює супроводження неповернених, у тому числі безнадійних кредитів у наступному порядку:

За наявності підстав, за поданням голови кредитного комітету, кредитний комітет приймає обґрунтоване рішення про відстрочення визнання неповерненого кредиту безнадійним. Подання має містити обґрунтування та документальне підтвердження можливості повернення позичальником кредиту.

Після прийняття рішення кредитним комітетом про відстрочення визнання неповерненого кредиту безнадійним, ОКС НАКСУ вживає заходи для виконання позичальником своїх договірних зобов'язань за неповерненим кредитом:

– у разі відсутності платежів по кредиту протягом двох місяців з дня прийняття рішення кредитним комітетом, надсилає позичальнику та/або поручителю/заставаодавцю (у разі наявності) листи – попередження.

– у разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня прийняття рішення кредитним комітетом здійснює заходи, передбачені п. 5.6. цього Положення, з урахуванням строку позовної давності.

ОКС НАКСУ супроводжує безнадійні кредити шляхом здійснення наступних заходів для виконання позичальником та/або поручителем/заставаодавцем (у разі наявності) договірних зобов'язань :

1) щодо неповернених кредитів, крім випадків, коли кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про відстрочення визнання кредиту безнадійним:

ОКС НАКСУ:

– протягом одного місяця з дня визнання кредиту безнадійним – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

– протягом двох місяців з дня визнання кредиту безнадійним – надсилає позичальнику, та/або поручителю/заставаодавцю (у разі наявності) листи – нагадування.

У разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня визнання кредиту безнадійним, ОКС НАКСУ здійснює заходи передбачені п.5.6. цього Положення, з урахуванням строку позовної давності.

2) щодо прострочених або неповернених кредитів, за якими є документальне підтвердження про неможливість стягнення, та прострочених кредитів, за якими кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про визнання кредиту безнадійним:

– ОКС НАКСУ, у разі наявності виконавчого документу про стягнення заборгованості за безнадійним кредитом щороку звертається до державної виконавчої служби із заявою про примусове стягнення заборгованості з боржника (в межах строків пред'явлення виконавчих документів до виконання) та кожні півроку здійснює перевірку наявності обставин, що унеможливають стягнення заборгованості, або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним;

– у разі відсутності судового рішення про стягнення заборгованості ОКС НАКСУ звертається до суду із позовом про стягнення заборгованості (в межах строку позовної давності). Крім того, ОКС НАКСУ кожні три місяці здійснює перевірку наявності обставин що унеможливають стягнення заборгованості або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним.

3) щодо неповернених кредитів, за якими минув строк позовної давності ОКС НАКСУ кожні шість місяців здійснює нагадування позичальникові про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі та надсилає позичальнику та/або поручителю/заставаодавцю (у разі наявності) листи – вимоги.

6. Надання поручительств.

6.1. ОКС НАКСУ здійснює надання поручительства на підставі договору поруки, який повинен відповідати вимогам визначеним п. 1.4. цього Положення.

6.2. Рішення про надання поручительства, умови його надання та договір поруки затверджується спостережною радою ОКС НАКСУ у кожному окремому випадку та з дотриманням умови, що сума залишку зобов'язань членів ОКС НАКСУ перед третіми особами, за якими ОКС НАКСУ виступає поручителем, не може перевищувати суму регулятивного капіталу (власного капіталу).

Додатки:

1) Примірний договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на 3 аркушах,

2) Примірний кредитний договір про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, №1 на 5 аркушах,

3) Примірний кредитний договір про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, №2 на 5 аркушах,

4) Примірний договір кредитної лінії про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, №3 на 5 аркушах,

5) Примірний кредитний договір про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, №4 на 5 аркушах.